

AGENDA

- * Een nieuw libellenseizoen
- * Libellenwerkgroep Waasland, eventjes inzoomen
 - * zin in natuurstudie
 - * PPS-PBHS Oost-Vlaanderen
 - * meetnetten variabele waterjuffer - vroege glazenmaker
 - * natuurstudie post-corona, hoe de draad terug oppikken.
- * Nieuwe en bestaande projecten
 - * project Hof ter Saksen
 - * project Stropersbos - 2022
- * Planning 2022
- * Varia



Een nieuw libellenseizoen




Bruine winterjuffer - *Sympecma fusca*

 eerste waarneming - 2 januari

Beveren - Beveren (Dg)
Beveren - Kallo - Kallosluis (KASL)
Beveren - Kallo - Melkader Oost (MELO)
Beveren - Kallo - Steenlandpolder (STPO)
Beveren - Verrebroek - Haazop (HASO)
Beveren - Verrebroek - Spaans Fort
Beveren - Verrebroek - Zuidelijke Bufferzone (ZUBU)
Kruibeke - Bazel - Bazelse Kooi (BAKO)
Kruibeke - Bazel - Bazelse polder - noord (BAPO-N)
Kruibeke - Bazel - Bazelse polder - zuid (BAPO-Z)
Lokeren - Eksaarde - De Linie
Moerbeke - Moerbeke - Bossen - Heidebos (1220A)

 sinds begin 2022 - 72 waarnemingen

Sint-Gillis-Waas - Klingse Warande
Sint-Gillis-Waas - Stropersbos Oost
Stekene - Kemzeke - Speelhof-Bekaf-Koningshei
Stekene - Baggaart-Hazenhoek-Wildernis
Stekene - Groeneputte
Stekene - Heimeersen
Stekene - Stropersbos West
Wachtebeke - Bossen - Heidebos Wachtebeke (1210A)

 steeds dezelfde bekende namen ...
‡ Kunnen we deze waarnemers
betrekken bij de werkgroep ‡

Libellenwerkgroep Waasland, eventjes inzoomen

zin in natuurstudie

Een natuurpuntwerkgroep kan een financiële ondersteuning aanvragen bij het Natuurpunt secretariaat, dienst Studie. Het bedrag wordt toegekend op basis van je werking rond natuurstudie in het afgelopen jaar: de voorbije activiteiten, acties, inventarisaties, ... van je werkgroep.

-  Einde 2021 staat op de projectrekening REG-2281 Libellenwerkgroep Waasland een totaal bedrag van **2075 euro**.
-  Voor de werking 2021 werd een nieuwe aanvraag 'zin in natuurstudie' ingediend. Waarschijnlijk zullen we hiervoor, dankzij artikel Brachytron, 500 euro ontvangen.
-  Vragenlijsten gaan over communicatie (tijdschrift, nieuwsbrief, website, sociale media), activiteiten (aankondiging activiteitendatabank, opleiding vrijwilligers, voor het ruime publiek, cursus), inventarisatie- en monitoringprojecten, soortbescherming, vergaderingen, gebruik van waarnemingen.be, streeplijsten en/of routemonitoring en schrijven van artikels
-  vermelding van 'i.s.m. Libellenwerkgroep Waasland' bij artikels en activiteiten levert punten op
-  gebruik maken van streeplijsten en/of routemonitoring

Provinciaal Prioritaire Soorten in de provincie Oost-Vlaanderen

2013



2021



Samenvatting

*“In dit rapport geven we voor negen taxonomische groepen (vaatplanten, amfibieën en reptielen, vissen, broedvogels, overwinterende watervogels, zoogdieren, dagvlinders, **libellen** en sprinkhanen en krekels) een geactualiseerde lijst van soorten die belangrijk zijn voor het provinciale natuurbehoud, -beheer en/of -beleid in Oost-Vlaanderen. De gegevensbronnen en de methodiek worden beschreven in een apart rapport (Maes et al. 2021).*”

download via website INBO

Provinciaal Prioritaire Soorten in de provincie Oost-Vlaanderen

Tabel 24 Aantal provinciaal prioritaire soorten (PPS) en provinciaal belangrijke habitattypische soorten (PBHS) per taxonomische groep in Oost-Vlaanderen.

Taxonomische_groep	PPS	PBHS	Totaal
Amfibieën en reptielen	3	-	3
Bladmossen	-	-	-
Broedvogels	31	11	42
Dagvlinders	2	4	6
Libellen	3	2	5
Mollusken	1	-	1
Nachtvlinders	2	-	2
Overwinterende watervogels	18	-	18
Saproxyle kevers	1	-	1
Spinnen	-	-	-
Sprinkhanen	-	1	1
Vaatplanten	16	58	74
Vissen	7	3	10
Vleermuizen	15	-	15
Zoogdieren	3	2	5
Totaal	102	81	183

✿ Provinciaal Prioritaire Soorten in de provincie Oost-Vlaanderen

✿ Oost-Vlaanderen telt drie provinciaal prioritaire libellen

Variabele waterjuffer - *Coenagrion pulchellum*

Vroege glazenmaker - *Aeshna isoceles*

Gevlekte witsnuitlibel - *Leucorrhinia pectoralis*

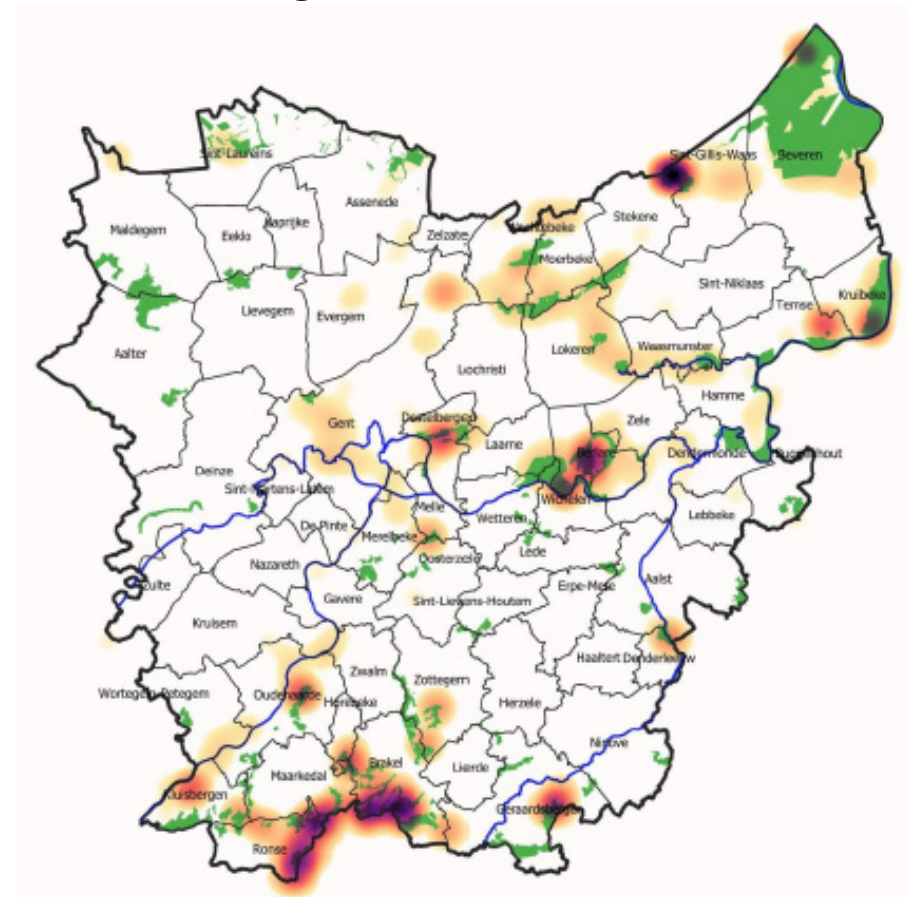
✿ Bovenop de provinciaal prioritaire soorten, telt Oost-Vlaanderen nog twee provinciaal belangrijke habitattypische libellen

Gewone bronlibel - *Cordulegaster boltonii*


Venwitsnuitlibel - *Leucorrhinia dubia*


✿ De voor het natuurbehoud belangrijke libellen komen in Oost-Vlaanderen vooral voor in de Vlaamse Ardennen, de Scheldevallei, Durme en Moervaart en in het Stropersbos in Stekene.

✿ Met uitzondering van de Gewone bronlibel (*komt nog niet in het Waasland voor*) geven we speciale aandacht aan deze 4 soorten.



Meetnetten variabele waterjuffer - vroege glazenmaker

 De meetnetten variabele waterjuffer en de vroege glazenmaker volgen een driejaarlijkse cyclus, dit betekent **geen meetnetten in 2022**.

 Volg je de locaties toch graag jaarlijks op?
Ook die data is bijzonder waardevol en kan ingevoerd worden op meetnetten.be!

Donkmeer - **variabele waterjuffer (Tom)** 2017 2020 2023

Eksaarde De Linie - **variabele waterjuffer (Tom)** 2018 2021 2024

telling 1: 1 - 30 mei / telling 2: 1 - 30 juni

Molsbroek - **vroege glazenmaker (Tom)** 2018 2021 2024

Rupelmonde kreek en Bazelse polder - **vroege glazenmaker (Frank)** 2017 2020 2023

telling 1: 20 mei - 10 juni : telling 2: 11 - 30 juni

Groot Rietveld - **variabele waterjuffer/vroege glazenmaker (Chris/Kris)** 2018 2021 2024

Kreken van Saleghem - **variabele waterjuffer/vroege glazenmaker (Brigitte)** 2017 2020 2023

telling 1: 1 - 20 mei / telling 2: 21 mei - 10 juni /telling 3: 11 juni - 30 juni

Natuurstudie post-corona, hoe de draad terug oppikken?

 Het doel van de Libellenwerkgroep Waasland (*opgestart 18 maart 2015*) is kennis en middelen bundelen om natuurgebieden in het Wakonawerkingsgebied meer gericht te onderzoeken op hun libellenpopulatie. De werkgroep is laagdrempelig en iedereen met interesse voor libellen is van harte welkom! Om mee te werken aan inventarisatie en monitoring is een degelijke soortenkennis vereist.

1. waarnemingen.be - Het individueel doorgeven van betrouwbare en bruikbare libellenwaarnemingen (foto's).
2. Symboolsoorten Oost-Vlaanderen In het rapport 'Soorten en biotopen in Oost-Vlaanderen: Prioriteit en symboolwaarde voor het natuurbeleid D/2013/3241/388 - INBO.R.2013.1040772 - ISSN: 1782-9054' werden 7 soorten libellen opgelijst als symboolsoorten Oost-Vlaanderen. Drie ervan komen voor in het Wakonawerkingsgebied; variabele waterjuffer, vroege glazenmaker en bruine korenbout. Hier gaan we gericht naar zoeken.
3. Libellen-activiteiten organiseren
 - libellenexcursies voor geïnteresseerden, libellenexcursies ism LVV
 - inventarisatie en monitoring specifieke gebieden (ook op aanvraag)
 - libellenlarvenhuidjes determineren (on hold)
4. (natuur)fotografie libellen - biotopen (on hold)

De Libellenwerkgroep Waasland zal informatie verspreiden via de website (en nieuwsbrief) van Natuurpunt Studie, van Wakona (incl. deelnemende verenigingen) en van de LVV. In de loop van het vliegseizoen worden er bijkomende activiteiten ingepland, raadpleed regelmatig de website van Wakona. (www.wakona.be/activiteitenkalender)

contact: libellenwerkgroep@wakona.be - Brigitte Van Passel



Natuurstudie post-corona, hoe de draad terug oppikken?

Frank Cornelis, Hugo De Beuckeleer, Etienne De Schryver, Marian Kiefer, Tom Vermeulen, Brigitte Van Passel

Marc Bogaerts, Chris De Buyzer, Guy De Vos, Kris Peeters, Edwin Thoen, Ilse Tits


Natuurstudie post-corona
Hoe gaat mijn werkgroep verder?

AANPASSEN
Dit blijven we doen
maar anders

BEHOUDEN
Dit doen we goed
en blijven we doen

TOEVOEGEN
Dit willen we (op)nieuw doen

SCHRAPPEN
Dit doen we niet meer



Nieuwe en bestaande projecten


Hof Ter Saksen

Via Christa Maes (*Beveren*) kreeg ik de vraag om libellen te inventariseren in Hof Ter Saksen. Ik besprak dit terloops met Hugo en hij kent het gebied goed. Hij zal ons wegwijs maken.

presentatie Hof ter Saksen - *Hugo*

 Hoe pakken we dit aan? - Wie, wat, wanneer ...?

Stropersbos

 Hoe gaan we verder met het project Stropersbos?

 Behouden we onze oorspronkelijke projectgebieden?

 Behouden we de 14-daagse opvolging van mei t.e.m. september? - planning

 Wat met de bijkomende gebieden 2021, behouden of niet?- West? - Oost?

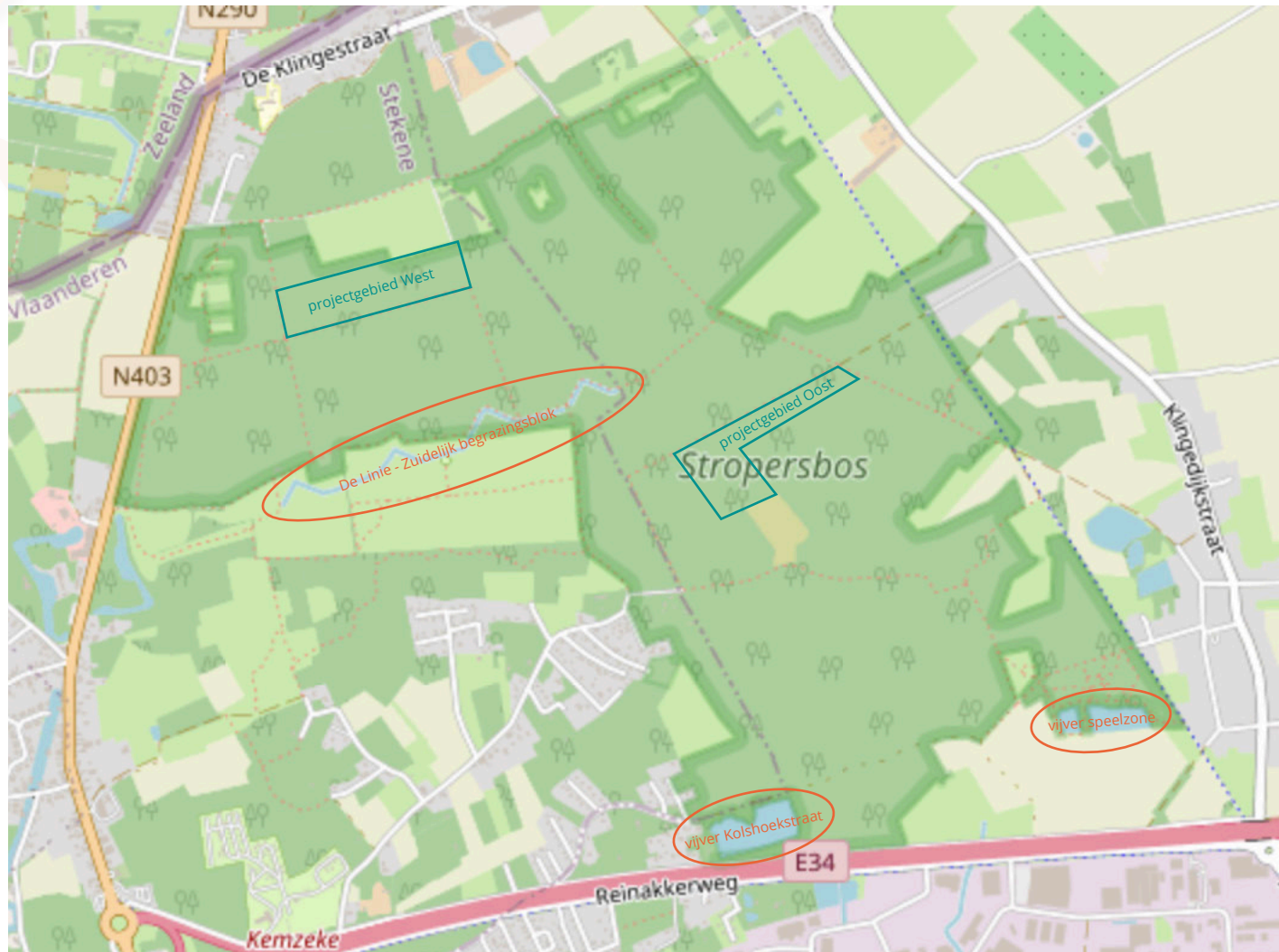
 Wat is ons standpunt m.b.t. watercrassula die sterk aanwezig is?

Watercrassula: goed ingeburgerd in Vlaanderen, maar nog niet in het natuurbeheer
[*natuurfocus_2021-3_actie_tegen_watercrassula.pdf*](#) - in bijlage



✿ Stropersbos

- ✿ projectgebied West (*Stropersbos West - Stekene*) - projectgebied Oost (*Stropersbos Oost - Sint-Gillis-Waas*). In 2021 werd in Stropersbos West **één nieuw projectgebied** toegevoegd, in Stropersbos Oost **twee nieuwe projectgebieden**.



- ✧ Besproken tijdens najaarsvergadering 2021 - zijn er bijkomende bedenkingen?
- ✧ Na rondvraag bleek dat de bijkomende gebieden niet zo interessant waren en veel tijd en energie vroegen voor weinig resultaat. De nieuwe gebieden gaan we niet meer opnemen in het project. Goedgekeurde losse waarnemingen van Stropersbos West/Oost worden sowieso verwerkt in de resultaten.
- ✧ Ook in 2022 gaan we verder met het project Stropersbos. Van mei tot en met september een 14-daagse opvolging met beurtrol in Stropersbos West/Oost van de oorspronkelijke projectgebieden = 22 bezoeken - 5 deelnemers in 2022
- ✧ De planning zullen we opstellen tijdens de voorjaarsvergadering in maart-april 2022. Frank liet al weten een jaartje reserve-deelnemer te zijn, hij neemt een sabbatjaar wegens geen meetnetten. Ook Kris en Chris hebben afgezegd.
- ✧ Vanaf 2021 zal het jaarverslag onder een ander formaat uitgewerkt worden. éénmalig aangevuld met de waarnemingen van de bijkomende onderzochte gebieden. Resultaten worden een heel jaar bijgehouden op de website, nog geen jaarverslag 2021 gemaakt. Resultaten 2021 werden wel verwerkt in het artikel Brachytron.



de planning is een leidraad die ervoor zorgt dat er minstens één iemand, om de 14-dagen, voor het betrokken gebied, libellenwaarnemingen doorgeeft. Iedereen betrokken bij het project Stropersbos kan inventariseren waar en wanneer het hem/haar het beste past. Kan je niet in de voorziene periode, dan zoeken we vervanging.



deelnemers: Hugo De Beuckeleer, Etienne De Schryver, Marian Kiefer, Tom Vermeulen, Brigitte Van Passel
Frank Cornelis (reserve 2022)

	West - projectgebied	West	Oost - projectgebied	Oost
01/05 - 15/05				
16/05 - 29/05				
30/05 - 12/06				
13/06 - 26/06				
27/06 - 10/07				
11/07 - 24/07				
25/07 - 07/08				
08/08 - 21/08				
22/08 - 04/09				
05/09 - 18/09				
19/09 - 30/09				

Met uitzondering van de vijver speelzone en het zuidelijke begrazingsblok (de Linie) zijn de gebieden niet vrij toegankelijk. Libellenwerkgroep Waasland kreeg hiervoor de toelating.



Stropersbos Oost - 10 maart 2022

Planning 2022

excursies LVV - odonata.be

zaterdag 28 mei - De Maten Genk - Limburg

zondag 26 juni - Buitengoor/De Maat - Antwerpen

zaterdag 23 juli - Kalkense Meersen - Oost-Vlaanderen

zaterdag 6 augustus - De Blankaart - West-Vlaanderen

zaterdag 18 september - Brackvenn - Wallonië

2022/2023 - Op zoek naar overwinterplaatsen Bruine Winterjuffer - Antwerpen

in samenwerking met insectenwerkgroep Voelspriet

zaterdag 4 juni - Libellen in Heystergem (Lebbeke–Opwijk–Buggenhout)

<https://www.natuurpunt.be/agenda/libellen-heystergem-lebbeke---opwijk---buggenhout-50670>

vlinder- en libellenmonitoring in Polders van Kruibeke (*Koen Van der Aa : 0473/73.04.03*)

elke 3^o zaterdag van de maand / april - september - ! *locatie kan wijzigen*

eigen voorstellen - uit te werken

± tweede week juni

Kayak op de Durme/Moervaart - *Tom*

nog te bepalen

Uitstap Wilde Landen - *Marian (toelating Alex Wieland)*

nog te bepalen

Fondatie van Boudelo (nieuwe poelen) - *Tom*

winterperiode

Op zoek naar de bruine winterjuffer in het Stropersbos - *Brigitte*

✧ Varia

✧ ...

✧ volgende vergadering - datum - invulling (wie wilt er iets presenteren?)



EINDE

